

آیا حضور مجدد نظامیان ژاپنی در جهان خطر ناک است؟

گروه بین الملل: بمباران هیروشیما و ناکازاکی و پس از آن تسلیم ژاپن به جنگ دوم جهانی پایان داد. آمریکایی‌ها در شهرهای ژاپن مستقر شدند و طرح مارشال به اقتصاد کشورهای جنگ‌زده کمک شایانی کرد. این همکاری‌های اقتصادی تا جای پیش رفت که امروز تعرفه‌ای برای واردات خودروهای ژاپنی به خاک آمریکا وجود ندارد، تویوتا و لکسوس در کنار هند و نیسان تنها بخشی از تولیدات ژاپنی است که توسط کارگران آمریکایی در بخش‌های مختلفی از ایالات متحده سرهم‌بندی می‌شوند اما این تمام رویکرد جهانی ژاپن نیست. آنها اقتصاد قدرتمندی دارند اما در سقف این توانایی قرار گرفته‌اند، ژاپنی‌ها قادر نیستند بیش از این چرخ‌های رشد اقتصادی خود را بچرخانند و این تمام قصه ناامیدکننده‌ای است که باید درباره توکیو و سرزمین خورشید گفت. چه چیزی می‌تواند آنها را از این بحران خارج کند؟ حضور نظامی و بعضاً فروش تسلیحات به ژاپنی‌ها این توانایی را می‌دهد تا کمی از پوسته خود خارج شوند. پوسته‌ای که در عین حال آنها را محدود کرده است و جامعه ژاپنی نیز خواهان تغییرات جدی است. این تغییرات را اگر ژاپنی‌ها به استقبالش نبرند دیر یا زود در دوران ترامپ به سرشان خواهد آمد و مانند بلایی که سر اقتصاد چین آمده است، ممکن است ژاپنی‌ها هم با مشکلاتی روبه‌رو شوند.

مسئله تعرفه‌ها ماجراجویی ترامپ است که عملاً رشد اقتصاد چین را کندتر از گذشته کرده است. رئیس‌جمهوری آمریکا می‌گوید تصدی برای کند شدن رشد اقتصادی چین ندارد و از سوی دیگر گفته است حتی نمی‌خواهد جهان را بیش از این آلوده کند اما در عمل شاهد آن هستیم که وی به هیچ کدام از عرف‌های بین‌المللی که تا پیش از این سلف‌هایش به آنها پاینده بوده‌اند پایبند نیست. اما چرا دولت شینزو آبه خطرناک است؟ این سوالی است که باید درباره آن کمی تأمل کرد. آبه یکی از معدود نخست‌وزیرانی در ژاپن است که در طول بیش از ۳ دهه گذشته با اکثریت غیرقابل انکاری توانسته است به این پست تکیه بزند، این مهم همانطور که اشاره شد به قدرتی می‌دهد که پیشینینش چندان آن را در اختیار نداشته‌اند. نخست‌وزیر قدرتمند به چه ابزارهایی نیاز دارد؟ در سوال ۲ جواب بسیار ساده دارد، نیروی نظامی قرار دهنده و اقتصادی که باید به آن تکیه کند. در مسئله اقتصادی حساب کاربری ژاپنی‌ها کاملاً مشخص است، آمارهای منتشر شده از سوی بانک جهانی می‌گوید توکیو رشد تولید ناخالص ملی‌اش آن را بعد از آمریکا و چین در رتبه سوم جهانی قرار داده است و همین جهت این اقتصاد قدرتمند قطعاً ارتشی قوی را می‌طلبد. کمی واقع‌بینانه به تحرکات نظامی ژاپنی‌ها نگاه کنیم، آنها تانک‌ها، ماشین‌های نظامی و ابزارهای فوق پیشرفته‌ای در اختیار دارند و حرکت آرام‌شان طی ۵ ساله گذشته نشان از یک خیزش بزرگ دارد.

شمال غرب توکیو محلی است که شینزو آبه نظامیان ژاپنی را ملاقات کرد. وی طی این دیدار به آنها تأکید کرد ژاپن همراه با همه‌میثانانش در جهان همگام خواهد بود و اشتراک‌ها هم به دفاع خودمحور ژاپن داشت. ۴ هزار نیروی نظامی ژاپن به همراه جنگنده‌های F35 شاید تهدیدی علیه چین باشند. این مهم در حالی است که آمریکایی‌ها نخستین تهدید خارجی خود را چین معرفی کرده‌اند و مناسبات میان پکن و واشنگتن در شرایط خوبی قرار ندارد. آمریکایی‌ها حتی گفته‌اند چینی‌ها قصد دارند در انتخابات میان‌دوره‌ای که در ماه نوامبر آینده برگزار می‌شود دخالت کنند. این خبر بارها از سوی پکن تکذیب شده است اما ترامپ با جدیت به دنبال محکوم کردن کسی در بیرون آمریکا است. آمریکایی‌ها به ژاپن و دیگر نیروهای همپیمان برای مهار چین در شرق آسیا نیازمند هستند اما ژاپن و توان اقتصادی و نظامی‌اش می‌تواند در قطب‌بندی‌های شرق آسیا تغییراتی ایجاد کند. شرق آسیا در تقابل ۲ هژمونی نظامی قرار دارد؛ آمریکا و چین اما کسی از ژاپن صحبتی به میان نمی‌آورد. همانطور که اشاره شد ژاپنی‌ها برای تغییرات و افزایش بهره‌وری و رشد اقتصادی نیازمند توجه به بیرون مرزهای‌شان هستند.

تیم بازرسی ترکیه به سرخ‌هایی از قتل روزنامه‌نگار منتقد بن‌سلمان در کنسولگری سعودی دست یافته است

باج‌گیری ترامپ با خون خاشقجی

یازل

سعود بن‌نایف در سایه افول بن‌سلمان

از زمان ناپدید شدن جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد هیات حاکمه سعودی، روزنامه‌های بزرگی نظیر واشنگتن پست و نیویورک تایمز حمله تبلیغاتی گسترده‌ای علیه محمد بن‌سلمان به راه انداخته‌اند و وی را مسئول ناپدید شدن جمال خاشقجی و کشتن او می‌دانند. نیکولاس کریستوف، نویسنده مشهور آمریکایی در اشاره به سیاست‌ها و رفتار نامناسب ولیعهد سعودی در سطح بین‌المللی، بن‌سلمان را «ولیعهد دیوانه» توصیف کرد که روزنامه‌نگاری را می‌کشد و نخست‌وزیری را می‌رباید و هزاران کودک را در گرسنگی نگه می‌دارد و به هیچ وجه مستحق استقبال رسمی نیست. منظور کر بستانوف از نخست‌وزیر در اینجا، سعد برنی است که چندین روز در عربستان به گروگان گرفته شده بود و منظور او از هزاران کودک، کودکان یمنی است که در سایه جنگ تحمیلی عربستان علیه این کشور و محاصره همه‌جانبه آن از گرسنگی شدید رنج می‌برند. کر بستانوف متذکر شد: صراحتاً باید گفت این امر لکه‌نگی برای مسوولان دولت ترامپ و تاجران است که پیش از این برای بن‌سلمان دست می‌زدند؛ با وجود اینکه ده‌ها بازرگان و شاهزاده را به زندان انداخت، سعد حریری را ربوده و مجبور به استعفا کرد، با بحران آفرینی با قطر دست به ماجراجویی زد و علاوه بر آن جنگ علیه یمن را به راه انداخت که بدترین بحران انسانی را در جهان ایجاد کرد زیرا نزدیک به ۸ میلیون یمنی در آستانه قحطی قرار دارند. این نویسنده تأکید کرد: آمریکا می‌تواند برای خاندان حاکم در عربستان روشن کند که آنها باید به دنبال ولیعهد جدیدی برای حکومت باشند. جان برنان، رئیس سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) در سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ میلادی نیز به نوبه خود از برتری محمد بن‌نایف نسبت به دوران پسرعموش یعنی ولیعهد کنونی سخن گفته بود. این نویسنده تصریح کرد: رویکرد حرفه‌ای دستگاه‌های امنیتی عربستان با کنار گذاشته شدن محمد بن‌نایف از یک سو و رفتن اداره آنها زیر دست مستقیم بن‌سلمان با تأثیر منفی همراه شده است. مجله فارین پالیسی نیز در گزارشی این احتمال را مطرح کرد که ممکن است بحران خاشقجی سبب شود بن‌سلمان جایگاه ولایتعهدی خود را از دست بدهد. بروس ریدل، مشاور سابق ۴ رئیس‌جمهور آمریکا از جرج بوش پدر گرفته تا اوباما می‌گوید: ولیعهد همچنان از حمایت پدرش برخوردار است و این امر قطعی است اما تعجب نخواهم کرد که بن‌سلمان از تاج و تخت کناره‌زده یا ترور شود.

کند و مسؤولیت قتل وی را از دوش او بردارد. روزنامه نیویورک تایمز به نقل از یک منبع مطلع نوشته ولیعهد عربستان با بازجویی با بودن خاشقجی از ترکیه و انتقال او به عربستان موافقت کرده بوده است. به گفته این منبع آگاه، حکومت عربستان برای محافظت از ولیعهد، یک مقام سرویس اطلاعاتی این کشور را مقصر معرفی خواهد کرد. احتمال پذیرش قتل جمال خاشقجی در حالی است که پیش از این عربستان سعودی قویاً اعلام کرده بود خاشقجی در کنسولگری نیست و او پس از انجام کارهای اداری، از ساختمان خارج شده است.

تحرکات بین‌المللی برای حذف بن‌سلمان

قتل خاشقجی و جزئیاتی که از آن منتشر شده، غرب و بویژه آمریکا را به تغییر رویه نسبت به عربستان وا داشته است. در حال حاضر نوعی اتفاق نظر میان جمهوری‌خواهان و دموکرات‌های سنا و کنگره آمریکا به وجود آمده که باید عربستان را به دلیل نقض مداوم حقوق بشر مجازات کرد. این اتحاد نیز سبب شده موضع ترامپ از «می‌توانیم به دلیل قراردادهای‌مان عربستان را مجازات کنیم» به «طوری عربستان را مجازات خواهیم کرد که به قراردادهای‌مان لطمه وارد نشود» تغییر کند. اما برخورد نمایندگان و سناتورهای آمریکایی با این مساله بسیار شدیدتر از موضع دونالد ترامپ است. سناتور رند پال جمهوری‌خواه نیز خواستار قطع کمک‌های نظامی واشنگتن به عربستان شده و باب کورکر، سناتور جمهوری‌خواه ان‌بی‌سی آمریکا نیز به نقل از ۲ منبع آگاه گزارش داد که تفسیر جدید سعودی‌ها به دنبال این است که محمد بن‌سلمان را از اتهام قتل جمال خاشقجی مبرا

سفر قریب‌الوقوع هیأت سوری به عراق برای بازگشایی گذرگاه‌های مرزی

گروه بین‌الملل: سخنگوی وزارت خارجۀ عراق تأکید کرد بازگشایی مرزهای این کشور با سوریه به سود هر ۲ طرف خواهد بود. احمد محجوب در گفت‌وگو با شبکه خبری روسیا ایوم اعلام کرد برای بررسی مسائل مربوط به بازگشایی مرزهای مشترک سوریه و عراق، یک هیات بلندپایه سوری بزودی عازم عراق خواهد شد. وی در این زمینه گفت: بغداد در حال حاضر در تلاش است با سوریه و محیط منطقه‌ای و عربی آن روابط خود را عادی کند که این مساله از رهگذر روابط خوب عراق با همسایگانش انجام خواهد شد. این مسوول عراقی ادامه داد: «منابع هسته‌های تروریستی در مناطق مرزی ۲ کشور وجود دارد ولی ارتش عراق و سوریه برای نابودی این گروه‌ها با یکدیگر هماهنگی امنیتی دارند.» محجوب با اشاره به اینکه گام نخست، بازگشایی یک گذرگاه خواهد

تیم خراج سازمان از کنسولگری سعودی

در این میان میشل باشله، کمیسر حقوق بشر سازمان ملل متحد، خواستار لغو مصونیت دیپلمات‌های سعودی و اماکن دیپلماتیک آنها در ترکیه درباره پرونده خاشقجی شد. باشله روز سه‌شنبه در ژنو مقام‌های ترکیه و عربستان را فراخواند تا تمام مدارک و شواهد موجود درباره این پرونده را علنی کنند. او تأکید کرد: با توجه به وجود مدارک روشن درباره وارد شدن خاشقجی به کنسولگری و اینکه از آن زمان به بعد او هرگز دیده نشده، این مسؤولیت مقام‌های عربستان است که فاش کنند از آن نقطه به بعد چه اتفاقی برای او افتاده است.

خروج تیم خبرسازان از کنسولگری سعودی

در تحولی دیگر در روز دوشنبه پلیس ترکیه برای نخستین‌بار وارد کنسولگری عربستان در استانبول شد؛ جایی که خاشقجی برای آخرین بار دیده شد. منابع گزارش دادند تیم مشترک بازرسان ترکیه و عربستان بامداد سه‌شنبه پس از یک عملیات تفتیش ۸ ساعته از ساختمان کنسولگری عربستان خارج شدند. یک مقام مسوول به این خبر گزار می‌گفته، این تیم تحقیقاتی نمونه‌هایی از جمله خاک باغ کنسولگری را برای آزمایش‌های بیشتر با خود برده‌است. در همین راستا، یک منبع در دادستانی ترکیه که خواسته نامش فاش نشود به شبکه الجزیره گفت: آنها شواهدی پیدا کرده‌اند که ظن اینکه خاشقجی داخل کنسولگری کشته شده باشد را تقویت می‌کند. وی افزود: این یک گام رو به جلو پس از چندین روز سردرگمی درباره سرنوشت خاشقجی است. این منبع آگاه در دادستانی ترکیه همچنین گفته است که بازرسان ما شواهدی نیز مبنی بر دستکاری در آنجا کشف کرده‌اند. مقامات ترکیه از ابتدا تأکید داشتند جمال خاشقجی حدود ۲ هفته پیش، بعد از رفتن به داخل کنسولگری عربستان به قتل رسیده است. این در حالی است که عربستان مدعی بود این روزنامه‌نگار سعودی، بعد از انجام کار خود ساختمان کنسولگری را به‌سلامت ترک کرده است.

دیدار پمپئو با ملک سلمان

وزیر خارجۀ آمریکا صبح دیروز وارد عربستان سعودی شد و با پادشاه و ولیعهد این کشور دیدارهای جداگانه‌ای ترتیب داد. پمپئو و طرف‌ها در این دیدارها پرونده جمال خاشقجی را بررسی کردند. در واقع سفر پمپئو به عربستان و سپس ترکیه در راستای تأییدی است که دولت ترامپ برای مخته‌م کردن پرونده قتل خاشقجی اتخاذ می‌کند که البته او می‌خواهد از این فرصت به‌دست آمده، باج‌گیری از سعودی‌ها را به اوج برساند. در همین راستا، عبدالباری عطوان، تحلیلگر مطرح جهان عرب، این فرضیه را مطرح کرده است که پمپئو در این سفر حامل فاکتور هزینه‌های ترامپ برای حمایت از سعودی‌هاست که باید هر چه سریع‌تر در قبال رهایی‌شان از تنگنای کنونی، پرداخت کنند.

رئیس پارلمان لبنان:

جهان اسلام علیه معامله قرن متحد شوند

گروه بین‌الملل: رئیس پارلمان لبنان در صدوسی‌ونهمین کنفرانس اتحادیه بین‌المجالس (IPU) اعلام کرد سخن در سیاست بسیار است اما اسنخ گفتن، خصوصاً در مسأله فلسطین بی‌فایده است و برای این موضوع فقط «مقاومت و مقاومت» جواب می‌دهد. نبیه بری در ادامه درباره برخی تلاش‌ها برای «اسکان دائمی» آوارگان فلسطینی در کشورهای میزبان هشدار داد. رئیس پارلمان لبنان هفته گذشته هم در نشست مقاماتی پارلمان‌های اسلامی در ژنو اعلام کرد جهان اسلامی و عربی باید برای مقابله با «معامله قرن» متحد شوند؛ طرحی که به دنبال کنار زدن مسأله فلسطین و نیز ملت آن است. معامله قرن با توافق نهایی، طرحی به پیشنهاد دولت آمریکا و رژیم صهیونیستی و با

تکلیف انگلیس و اروپا امروز مشخص خواهد شد

انگلیس و اتحادیه اروپایی امروز در بروکسل تشکیل جلسه می‌دهند. وزیر بریگزیت انگلیس می‌گوید مسأله حل نشده بسیاری میان طرفین وجود دارد و از سوی دیگر اروپایی‌ها می‌گویند یک توافق با انگلیس بهتر از توافق نکردن با آن است. اروپای متحد عزمش را برای خروج انگلیس از اتحادیه جزم کرده است اما به نظر می‌رسد جلسه امروز نتواند بخش مهمی از چالش‌های طرفین را حل کند. نخست‌وزیر انگلیس بر این باور است که بریتانیا و اتحادیه اروپایی نباید اجازه دهند اختلافات‌شان بر سر مرز ایرلند منجر به عدم توافق بر سر بریگزیت شود. ترزا می روز دوشنبه در سخنانی در پارلمان این کشور تأکید کرد: اتحادیه اروپایی و بریتانیا نباید اجازه دهند اختلافات آنها بر سر مرز ایرلند موجب شود ۲ طرف به هیچ توافقی بر سر بریگزیت دست پیدا نکنند. وی افزود: ما نمی‌توانیم اجازه دهیم اختلافات کنونی به چشم‌انداز مربوط به دستیابی به یک توافق خوب لطمه بزند و در نهایت منجر به عدم توافق بر سر بریگزیت شود که هیچ کسی خواستار آن نیست. اظهارات نخست‌وزیر انگلیس در شرایطی است که مقام‌های ارشد لندن و بروکسل قرار است طی روزهای چهارشنبه و پنجشنبه دور جدیدی از مذاکرات بریگزیت را آغاز کنند.

وزیر جدید خارجه جمهوری چک معرفی شد

موقعیت مهیّم جمهوری چک درباره بحران مهاجران حزب چپ‌گرا را در این کشور به چالش کشیده است به طوری که دولت این کشور در حال حاضر با معرفی توماز پتریک تلاش خواهد کرد مسأله مهاجران و بحران ارتباط با دیگر اعضای اتحادیه اروپایی را وارد مرحله جدیدی کند. افراد زیادی برای تصدی پست وزارت خارجه در جمهوری چک معرفی شده بودند اما در براندی که در حزب چپ میانه رخ داد در نهایت توماز پتریک به عنوان وزیر جدید خارجه جمهوری چک معرفی شد. جمهوری چک از اعضای اتحادیه اروپایی است که در بحران مهاجران با چالش موج گسترده‌ای از افرادی که قصد عبور از این کشور را داشتند روبه‌رو شده بود. در کنار جمهوری چک، مجارستان قرار دارد که از سوی اتحادیه اروپایی با تحریم‌های جدیدی روبه‌رو است. علت این تحریم‌ها سیاست‌های مستقل ویکتور اوربان، رئیس‌جمهوری مجارستان است که حاضر به پذیرش مهاجران جدید نیست. آندره بابی، نخست‌وزیر جمهوری چک از ماه ژوئن گذشته بر مسند قدرت تکیه زده است. بابی تلاش کرد افراد متعددی را برای پست وزارت خارجه معرفی کند اما میشل زیمان، رئیس‌جمهوری چک با گزینه‌های مورد نظر نخست‌وزیر موافق نبود.

چه کسی جایگزین جیمز متیس خواهد شد؟

جیمز متیس از جمله نخستین افرادی است که از دولت ترامپ خارج خواهد شد. ترامپ هم مانند دیگر رهبران سیاسی که ثبات رفتاری ندارد برای چندمین مرتبه دست به تغییر تیم خود خواهد زد. ترامپ گفته است افرادی را که کابینه‌اش اضافه می‌کند که همگان آنها را تحسین کنند! جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا است که طی یک سال گذشته تلاش کرده است خود را ترمایمیزه و همانند نیکی هیلی در سازمان ملل بعضاً جملات خلاف عرف را بیان کند. سال گذشته زمانی که متیس برای رای اعتماد به مجلس آمریکا معرفی شد تنها یک نفر با حضور او به عنوان وزیر مخالف بود! اما اکنون ترامپ قصد دارد متیس را تغییر دهد و به نظر می‌رسد دیوید مک کورمیک گزینه ترامپ برای جایگزینی متیس باشد. از سوی دیگر، نشریه فارین پالیسی می‌گوید جیم تندو و جک کین افراد دیگری هستند که ممکن است جایگزین متیس در وزارت دفاع آمریکا شوند.